

Valtuustoaloitteet

Kaupunginvaltuuston kokous 27.1.2025

Valtuustoaloitteen otsikko: Aloite kotoutumisesta ruotsiksi / Motion om integration på svenska	Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset
Vuoden 2025 alussa voimaan tulleen uuden kotoutumislain mukaan päävastuu kotouttamisesta siirtyy kunnille. Vastedes kunnat vastaavat myös työnhakijoille suunnatuista palveluista. Hallitusohjelman kirjauksen mukaan tavoitteena on, että noin 5–10 % maahanmuuttajista kotoutetaan tulevaisuudessa ruotsiksi. Kansalliskielistrategian mukaan ruotsin kielellä kotoutuvien määrä tulisi suhteellisesti vastata vähintään ruotsinkielisten osuutta väestöstä. Näiden tavoitteiden saavuttamiseksi tarvitaan vielä paljon työtä, varsinkin kun kotoutuminen koskee koko yhteiskuntaa. Kotoutumisen edistämisestä annetun lain 14.4.2023/681 mukaisesti maahanmuuttajan on voitava tehdä aktiivinen valinta kotoutumiskielen suhteen, ruotsi tai suomi. Suuri haaste on edelleen, että viranomaiset eivät informoi maahanmuuttajaa oikeudesta kotoutumiseen ruotsiksi. Virkailijan asenne saattaa olla ratkaiseva, mutta viranomaisten keskuudessa on myös paljon tietämättömyyttä ruotsinkielisestä kotoutumispolusta. Tästä suora seuraus on, että edelleen moni kaksikielinen kunta kotouttaa vain suomeksi, vaikka maahanmuuttaja itse on joissain tapauksissa toivonut kotoutumista ruotsiksi. Monikielinen yhteiskuntaorientaatio on kuntien lakisääteinen tehtävä vuodesta 2025 alkaen. Yhteiskuntaorientaatio on lakisääteinen, henkilön omalla kielellä toteutettava koulutus, jolla tuetaan Suomeen hiljattain muuttaneiden kotoutumista ja joka koskee kaikkia maahanmuuttajia. On tärkeää, että maahanmuuttaja yhteiskuntaorientaation yhteydessä saa tietoa Suomen ja kunnan kaksikielisyydestä, jotta hän saa selkeän kuvan maan kaksikielisyydestä ja voi näiden tietojen perusteella tehdä harkitun valinnan kotoutumiskieltä koskien. Ruotsinkielisen kotouttamisen kannalta keskeiset kaksi toimijaa ovat vapaan sivistystyön ja kolmannen sektorin järjestöt. Valtaosa ruotsiksi kotoutuvista kotoutuu vapaan sivistystyön	<u>Aloitteen tekijät</u> RKP:n valtuustoryhmä SFP:s fullmäktigegrupp <u>Aloitteen allekirjoittajat:</u> 1. Sirpa Siru Kauppinen 2. Antero Eerola 3. Vaula Norrena 4. Hanna Valtanen 5. Maija Rautavaara 6. Tiina Tuomela 7. Pirjo Luokkala 8. Minttu Sillanpää 9. Jari Jääskeläinen 10. Funda Demiri 11. Siri Ahokas 12. Lasse Norres 13. Paula Lehmuskallio 14. Mika Kasonen 15. Reija Friman

vapaaehtoisten opintojen kautta. Kansalliskielistrategiassa todetaan, että ruotsinkielisen kotoutumiskoulutuksen tarjontaa olisi lisättävä, jotta se olisi tosiasiallinen vaihtoehto. Kolmas sektori vastaa muun muassa ohjauksesta, neuvonnasta ja tiedottamisesta, ja voisi vastata myös monikielisestä yhteiskuntaorientaatiosta. Kolmannen sektorin merkitys kotouttamisessa kasvaa tulevaisuudessa. Vapaan sivistystyön ja kolmannen sektorin kokemusta ja tietoa kotoutumisesta ruotsiksi tulisi hyödyntää myös tulevaisuudessa ja yhdistää muuhun kunnalliseen kotouttamistyöhön. Kokemus on osoittanut, että kunnan, kolmannen sektorin ja vapaan sivistystyön yhteistyö on toimivaa ja kustannustehokasta. On tärkeää, että kaksikieliset kunnat varaavat resursseja sekä suomen- että ruotsinkielisen kotoutumispolun koordinointiin, suunnitteluun ja niistä tiedottamiseen sekä maksuttomaan kieltenopetukseen molemmilla kansalliskielillä. Ruotsinkielistä kotoutumista toivovien maahanmuuttajien määrä yksittäisessä kunnassa on joissakin tapauksissa suhteellisen pieni. Useat kunnat voisivat mainiosti tehdä yhteistyötä sen suhteen, miten ruotsinkielinen kotouttaminen ratkaistaan, jotta maahanmuuttajille voitaisiin tarjota kotoutumista ruotsiksi sekä järjestää ruotsinkielistä kotoutumiskoulutusta. Kuntien välisellä yhteistyöllä varmistettaisiin myös maahanmuuttajien parempi ja kattavampi kotouttamispolku. Edellä esitetyn perusteella me allekirjoittaneet, Ehdotamme, että kaupunki selvittää, miten kaupungissa viestitään oikeudesta ruotsinkieliseen kotoutumiseen ja sen toteutumisesta. Olemassa olevat henkilöresurssit tulisi myös selvittää sen varmistamiseksi, että ne riittävät koordinoimaan, suunnittelemaan ja tiedottamaan tasavertaisista kotoutumispalveluista sekä kotoutumiskoulutuksesta molemmilla kansalliskielillä. ----- Enligt den nya integrationslagen, som trädde i kraft i början av 2025, överförs huvudansvaret för integrationen till kommunerna. Kommunen ska också ansvara för tjänsterna för arbetssökande i framtiden. I regeringsprogrammet är det skrivet att 5 – 10 % av invandrarna ska integreras på svenska i framtiden. Enligt	16. Tuomas Mutanen 17. Sami Kanerva 18. Tia Seppänen 19. Tuire Kaimio 20. Carita Orlando
--	---

Nationalspråksstrategin ska antalet invandrare som integreras på svenska proportionellt sett minst motsvara den svenskspråkiga befolkningens andel. För att nå dessa mål krävs ännu mycket arbete, inte minst när integration är en fråga som omfattar hela samhället. I enlighet med lagen om främjande av integration 14.4.2023/681 ska invandraren ha rätt att göra ett aktivt val i fråga om integrationsspråket, svenska eller finska. En av de stora utmaningarna är fortsättningsvis att myndigheterna inte informerar invandraren om rätten till integration på svenska. Tjänstemannens inställning kan vara avgörande men också okunskapen om den svenska integrationsstigen hos myndigheterna är stor. En direkt följd är att det fortsättningsvis finns flera tvåspråkiga kommuner som endast integrerar på finska, även om invandraren själv i vissa fall önskat att få integreras på svenska. Den flerspråkiga samhällsorienteringen är en lagstadgad uppgift för kommunerna från och med 2025. Samhällsorienteringen är en lagstadgad utbildning på personens eget språk till stöd för integration för personer som nyligen flyttat till Finland och omfattar alla invandrare. Det är viktigt att invandraren får information om landets och kommunens tvåspråkighet i samband med samhällsorienteringen, så att den nyinflyttade får en tydlig bild av landets tvåspråkighet och på basen av informationen kan göra ett välavvägt val i fråga om integrationsspråket. Två nyckelaktörer för integration på svenska är den fria bildningen och tredje sektorns organisationer. Majoriteten av dem som integreras på svenska integreras via frivilliga studier inom fria bildningen. I Nationalspråksstrategin konstateras att utbudet av den svenskspråkiga integrationsutbildningen bör ökas så att den utgör ett reellt alternativ. Tredje sektorn handhar bland annat vägledning, rådgivning och information och kan också ansvara för den flerspråkiga samhällsorienteringen. Tredje sektorns betydelse för integrationen kommer att öka i framtiden. Den erfarenhet och kunskap som den fria bildningen och tredje sektorn besitter kring integration på svenska bör utnyttjas också i framtiden och kopplas till det övriga kommunala integrationsarbetet. Erfarenheter visar att samarbete mellan	
--	--

kommunen, tredje sektorn och fria bildningen är välfungerande och kostnadseffektivt. Det är viktigt att tvåspråkiga kommuner reserverar resurser för att koordinera, planera och informera om såväl den finskspråkiga som den svenskspråkiga integrationsstigen samt för avgiftsfri språkundervisning i båda nationalspråken. Volymen invandrare som önskar integreras på svenska i en enskild kommun tenderar i vissa kommuner att vara relativt liten. För att garantera att integration på svenska erbjuds invandraren och att en integrationsutbildning på svenska ordnas kunde flera kommuner med fördel samarbeta kring lösningarna för den svenskspråkiga integrationen. Ett samarbete kommuner emellan skulle också garantera invandraren en bättre och heltäckande integrationsstig. Med anledning av ovanstående föreslår vi undertecknade Att staden utreder hur man i staden informerar om rätten till och förverkligandet av integration på svenska. De befintliga personresurserna bör också utredas för att garantera att de är tillräckliga för att koordinera, planera och informera om likvärdiga integrationstjänster och integrationsutbildning på båda nationalspråken.	
--	--

--	--